

ልዑል እግዚአብሔር፡
እንኳን፡ ለጳጥጃኛው (ለሃያ መቶ [ኹለት ሺ] አራተኛው)
ጸመ ፍልሰታ ለማርያም
በያለንበት፡ በደኅና አድርሶ፡ ሱባኤያችንን ለመጀመር አበቃን!

እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዓመቱ ውስጥ ከምንጸማቸው፡ ከሰባቱ አጽዋማታችን መካከል፡ ፮ተኛዋ፡ “ጸመ ፍልሰታ” ናት። እርሷም፡ ለኹለት ሳምንታት በሚዘልቅ ሱባኤ፡ ከነሐሴ ፩ እስከ ፲፭ ቀን ድረስ እንጸማታለን ።

“ፍልሰታ”፡ “ፈለሰ” ከሚለው የግእዝ ቃል የወጣ ሲኾን፡ እርሱም፡ “አንድ ሰው፡ ካለበት ቦታ ተነሥቶ፥ ወይም፡ ነቅሎ፡ ወደሌላ ተዛወረ!” የሚል ትርጉም ያለው ነው። ይህ ቃል፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች ዘንድ መዋል የሚጀምረው፡ የመለኮትና የትስብእት ተዋሕዶ ተፈጽሞበት፡ እግዚአብሔር ወልድን ፀንሶ የወለደውና አጥብቶ ያሳደገው፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ አካለ ሥጋዋ፡ ከነፍሷ ከተለየበትና አይሁድ እርሱን በእሳት ሊያቃጥሉ በመሞከራቸው፡ በመላእክት ተነጥቆ፡ ወደገነት ከተወሰደበት፡ ከዕረፍቷ ዕለት፡ ከጥር ፳፩ ቀን አንሥቶ ነው፤ ተያይዞም፡ የሐዋርያት የኹለት ሳምንት ሱባኤ፡ ፍሬያማውን ምላሽ በማግኘቱ፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን፡ ከገነት ወደምድር ተመልሶ ከተቀበረና፡ ከነፍሷ ጋር ከተዋሐደ በኋላ፡ በነሐሴ ፲፮ ቀን፡ እንደልጇ፡ በሦስተኛው መዓልትና ሌሊት፡ ከመቃብር የመነሣቷን፥ በአርባኛውም ዕለት፡ በመስከረም ፳፩ ቀን፡ እንደኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደሰማይ የማረጋገጥ ነገር አክካትቶ ለማዘከር ተብሎ የተመደበ ቃል ነው።

ቸሩ ፈጣሪያችን፡ በፍጥረተ-ዓለሙ ኹሉ በሰፈነችውና የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው ኢትዮጵያ አገራችን ውስጥ እየኖርን ባላለፍነው የሕይወትና የጤንነት ህልውናችን፡ ዓመቱን ሙሉ አቆይቶን፡ ይህን ከመሰለው የጾምና ጸሎት ሱባኤያችን የተነሣ፡ እነሆ፡ ከዚሁ ጊዜ ለመድረስ አብቅቶናል፤ ስለዚህ፡ ይህችን፡ የዘንድሮዋን የፍልሰታ ጸማችንን፡ እንደተለመደው፡ እያንዳንዳችን፡ እንደየዓቅማችን፡ ስለራሳችንና ስለወገናችን፥ ስለአገራችንም ብቻ ሳይኾን፡ ስለዓለሙ ኹሉ ደኅንነት ጭምር፡ በእውነተኛ ንስሐ ተመልሰንና በሱባኤ ተጠምደን፡ በምናካኸደው የምሕላ ጸሎታችን፡ ልንፈጽማት ይገባናል። ይኸው ጸማችንና ጸሎታችን፥ ምሕላችንና ሱባኤያችን፡ ከዚህ በፊት፡ ለ“ጸመ ኢትዮጵያ” ተዘጋጅቶልን የተገለገልንበትን፡ ያንኑ ሥርዓትና መመሪያ የተከተለ ይኾናል። ይህንም፡ የ“ጸመ ኢትዮጵያ”ን፡ የጾምና የጸሎት፥ የምሕላና የሱባኤ ሥርዓትና መመሪያ፡ በዚሁ የኅዋ ሰሌዳ ላይ፡ “ቤተ መዛግብት” በሚለው ክፍል ውስጥ እናገኛለንና፡ ያን ከፍተን፡ በመመልከት፥ ዐትመንም በማውጣት፡ ልንጠቀምበት ይቻላል።

ይህች የጸመ ፍልሰታ ሱባኤ፡ በኢትዮጵያ ምድር ለምንኖረው፡ በዝናቡ የክረምት ወራት ከሚፈጸሙትና ትዝ ከሚሉን ባህሎቻችን መካከል፡ ቀዳሚዋና ዋናዋ ኾና ትገኛለች። በእርሷም፡ ካህናት፥ ትላልቆች ወንዶችና ሴቶች ምእመናን፥ ብላቴኖችና ልጆች ብቻ ሳይኾኑ፡ ሕፃናት ጭምር እየጸሙ፥ እያስቀደሱና እየቆረቡ፡ የኹለት ሳምንት የሱባኤ ጊዜያቸውን፡ በቤተ ክርስቲያንና በየቤታቸው ያሳልፋሉ።

በጸመ ፍልሰታ ሰሞን፡ የሃይማኖታችንና የአገራችን፣ የእናታችንና የንግሥታችን፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ ዜና ልደቷ፣ ሕይወቷና ዕረፍቷ፣ እንዲሁም፡ እግዚአብሔር፡ እርሷን ምክንያት አድርጎ፡ ራሱን፡ ለፍጥረቱ የገለጸበትንና ፍጥረቱን ያዳኘበት፡ የሥጋዊው፡ ማለትም፡ ሰው የኾነበት ምሥጢር ተብራርቶ ይነገርበታል። ቅዱሳን ሐዋርያት፡ ይህን ሰብኤ፡ ለምን እንደጀመሩት፣ በዓመቱም እንዴት እንደቀጠሉት፡ ዜና መዋዕሉ ይታወስበታል።

በዚያን ዜና መዋዕል ውስጥ፡ ተካትተው ከሚቀርቡት፡ ዋና ዋናዎቹ ድርጊቶች መካከል፡
፩ኛ፡ በጥር ፳፩ ቀን ከኾነው ከድንግል ማርያም የሥጋ ዕረፍት በኋላ፡ አይሁድ፡ በተለመደ ጠላትነታቸው፡ አስከሬኗን፡ “እናታችን!” ማለታቸው።

፪ኛ፡ በዚያን ጊዜ ግን፡ እግዚአብሔር ወልድ ሰው ኾኖ የተጠነቀቀ፣ እስኪወለድ የኖረበትና ጡቶቿን ጠብቶ፡ በዕቅዱ ያደገበት መቅደስ ሥጋዋ፡ በቅዱሳን መላእክት ተነጥቆ፡ ወደገነት መፍለሱ፣ መወሰዱ።

፫ኛ፡ ወንጌላዊው ዮሐንስ፡ ይህንኑ ምሥጢር ያየ ሲኾን፡ ሌሎቹ ሐዋርያት ባለማየታቸው፡ በነሐሴ ፩ ቀን ሰብኤ መግባታቸውና ምሥጢሩ ተገልጠላቸው፡ እንደገና፡ ወደምድር የፈለሰ ቅዱስ ሥጋዋን ተቀብለው፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን፡ በዕለተ እሑድ መቅበራቸው።

፬ኛ፡ በሦስተኛውም ቀን፡ ለማግስኞ አጥቢያ፡ እኩለ ሌሊት ላይ፡ እንደልጇ፡ ከሙታን ተለይታ መነሣቷና በግኛው ቀን ማረጋ።

፭ኛ፡ ይህንኑ ትንሣኤዋንና ዕርገትዋን ለማየትና ምስክር ለመኾን የታደለው፡ ቀድሞ፡ የልጇን ትንሣኤ፡ የመጀመሪያ ምሥራች፡ ከቀሩት ሐዋርያት ጋር ለመስማትና ለማየት ሳይታደል ቀርቶ የነበረው፡ ለጊዜው ሐዋርያው ቶማስ ብቻ መኾኑ።

፮ኛ፡ ልጇ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለትንሣኤና ለዕርገት፡ በኩር፡ ማለትም፡ ቀዳማዊው ኾኖ፡ እርሷ፡ ድንግል ማርያም ደግሞ፡ ለዚያ፡ ለትንሣኤውና ለዕርገቱ ብኩርና፡ ዳግማዊትነትና ተከታይነት የበቃችበትን፡ ይህን የመለኮት ድንቅ ኃይል፡ በዚህ ጊዜ ለማየት ከመካከላቸው፡ የታደለው፡ ሐዋርያው ቶማስ ብቻ ስለነበረ፡ “እርሱ፡ ትንሣኤሽንና ዕርገትሽን አይቶ፡ እኛ፡ ለዚህ ዕድል፡ እንዴት ሳንበቃ ቀረን?” በማለት፡ የቀሩት ሐዋርያት አዝነው፡ በዓመቱ፡ በነሐሴ ፩ ቀን፡ ለኹለተኛ ጊዜ ሰብኤ መግባታቸው።

፯ኛ፡ በመጨረሻ፡ ነሐሴ ፲፮ ቀን በሚውለው በትንሣኤዋ መታሰቢያ ዕለት፡ ሐዋርያት፡ ወደሰማያዊቷ የእግዚአብሔር መንግሥት ተነጥቀው ኼደው፡ ቅድስት ድንግል ማርያም የምትገኝበትን ክብርና ምስጋና ማየታቸው። ልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እርሷን፡ እናቱን፡ መንበር፣ ራሱን፡ ሠራዲ ቄስ፣ ሊቀ ሐዋርያት ጴጥሮስን፡ ረዳት ካህን፣ ቀዳሜ ሰማዕት እስጢፋኖስን፡ ሠራዲ ዲያቆን አድርጎ፡ ቀድሶ፡ እነርሱን ማቀራረቡ፡ በአርእስት ተከፋፍሎና በዝርዝር ተተንትኖ ይነገራል።

**በዓለ ፍልሰታ ለማርያም፡-
ሰማያዊ ልዕልናው።**

“ትንሣኤሃ ለማርያም” በሚል ስያሜ፡ ነሐሴ ፲፮ ቀን ስለምትከበረው፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ የትንሣኤዋና የዕርገትዋ መታሰቢያ ስለኾነችው በዓለ ዕለት፡ ለማስረዳት፡ ከዚህ የሚከተለው ሐተታ፡ በጥቂቱም ቢኾን ቀርቧል።

የዘመነ ኦሪቷ ጽላተ ኪዳን ታቦት፡ ምሳሌዋ የኾነችው፡ የእግዚአብሔር ወልድ እናት፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ ለመጨረሻው፡ ለኹለንተናዊውና ለዘለዓለማዊው ትንሣኤና ዕርገት፡ በኩር ከኾነው፡ ከልጅ፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ቀጥላ፡ በአዲስ ኪዳን የትንሣኤ አካል፡ ከሙታን ተለይቶ የመነሣትና የማረግ ክብር ያገኘች መኾኗን፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በሃይማኖት የተቀበሉት እውነታ ነው።

በዚያች ጽላተ ኪዳን ላይ፡ በራሱ፡ በእግዚአብሔር ጣቶች የተጻፈው፡ ራሱ እግዚአብሔር ቃል፡ የተቀረጸባትን ጽላት፡ የራሱ አካል አድርጎ፡ በዘመነ ብሉይ፡ መለኮታዊ ክብሩን እንደገለጸባትና አምላካዊ ኃይሉን እንደፈጸመባት ኹሉ፡ ኋላም፡ በዘመነ ሓዲስ፡ በዚያው ባሕርያዊ ጥበብ፡ ከሥጋዋ፡ ሥጋን፡ ከነፍሷም፡ ነፍስን ነሥቶ፡ በተዋሐዳት፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ሠውሩዋት፡ ያን፡ በትንሣኤውና በዕርገቱ፡ እውንና ገሃድ ያደረገውን፡ አማናዊዉንና ዘለዓለማዊዉን ክብሩንና ኃይሉን፡ ለእርሷም አጎናጽፎ፡ እናቱን፡ ለፍጹሙ ሕያው ማንነቷ አብቅቷታል።

የዚህ እውነታ መነሻ፡ ድንግል ማርያም፡ “ትፀንሲ!”፡ ማለትም፡ “ትፀንሻለሽ!” ያላትን፡ የመልአኩን የቅዱስ ገብርኤልን የምሥራች ቃል ተቀብላ፡ “ይኩነኒ በከመ ትቤለኒ!” ማለትም፡ “እንዳልኸኝ (እንደቃልህ) ይኹንልኝ!” ባለችበት ቅጽበት፡ “ቃል ሥጋ ኾነ!” ማለትም፡ “አምላክ ሰው ኾነ!” በሚለው የሥጋዌ ምሥጢር፡ የተፈጸመው ዕውቀት ድንቅ ተአምር ነው። የዚህ እውነታ መድረሻው ደግሞ፡ “በሰማይም ያለው፡ የእግዚአብሔር መቅደስ ተከፈተ! የኪዳንም ታቦት፡ በመቅደሱ ታየ!” በሚለው፡ በዮሐንስ ራእይ ተረጋግጦ እንደተነገረው፡ በሙሴ አማካይነት፡ ለእሥራኤል ተሰጥታ ቆይታ፡ ወደኢትዮጵያውያን ተዛውራና በአደራ ተጠብቃ የኖረችው ታቦተ ጽዮን፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም ሕያው ሰውነት፡ ወደሰማያት ተመልሳ በምትገኝበት ህልውናዋ የተገለጠው፡ ሌላው፡ ዕውቀት ድንቅ ተአምር ነው። (ሉቃ. ፩፥ ፴፫-፴፰፤ ዮሐ. ፩፥ ፲፬፤ ራእ. ፲፩፥ ፲፱፤ ፲፪።)

ይህ ታላቅ ትንግርታዊ ቅዱም ነገር፡ እንዲህ በሚል ጥቂት ቃል፡ ሊጠቃለል ይቻላል። ይኸውም፡- በቅድሚያ፡ በመንፈስ ቅዱስ ምሥጢርና ጥበብ፡ በድንግል ማርያም ማሕፀን ላይ ዐርፎ የተፀነሰው፡ ያው፡ በጽላቷ ላይ ተቀርጾ የነበረው፡ የእግዚአብሔር ቃል፡ እርሱም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ መኾኑን ማወቅ ነው፤ ቀጥሎ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ የኾነችው፡ ጽላተ ኪዳንና የድንግል ማርያም ምሳሌ የኾነችው፡ የጽላቷ ማደሪያ ታቦት (ሣጥን)፡ ኹለቱም፡ በምድር ላይ ከነበሩበት ግዙፍ ህልውናቸው ተሠውረው፡ በሰውነት መገለጻቸውን ማመን ነው፤ በመጨረሻም፡ በሕይወተ ሥጋ ኖረው፡ ተልእኳቸውንም ፈጽመው፡ በአዲሱ ኪዳን የትንሣኤ አካል፡ ከሙታን ተለይተው ከተነሡ በኋላ፡ በዚያ ሕያው አካላቸው፡ ወደሰማይ ዐርገው፡ ዛሬ፡ ኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም፡ በሰማይና በምድር በሰፈነችው በዘለዓለማዊቷ መንግሥታቸው ዙፋን ላይ ተቀምጠው የምሕረት ጸጋቸውን ሲናኙ ማየት ነው።

የእመቤታችን፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ የእናትነቷና የንግሥትነቷ፡ የሃይማኖትነቷና የአገርነቷም ፍቅር፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ዘንድ፡ እጅግ የጠለቀና የመጠቀ በመኾኑ፡ ቅዱሳን ሓዋርያት፡ ለአምላክ እናት፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፡ ባላቸው ፍቅር፡ በጸም፡ በጸሎትና በምጽዋት (በበጎ ምግባር) ተጠምደው፡ ኹለት ጊዜያት ያካኙዱትን፡ ይህን፡ የኹለት ሳምንታት ሱባኤ፡ እኒሁ፡ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዚህ መልክ፡ ለኹለት ሳምንታት፡ በሱባኤ ተወስነው የሚፈጽሙት፡ ከዚህ የተነሣ መኾኑን መረዳት ይገባል።

በነሐሴ ፲፮ ቀን የሚውለውን፡ የትንሣኤዋን በዓል፥ በመስከረም ፳፩ ቀን የሚውለውን፡ የዕርገት በዓሏን ደግሞ፡ “ከመ ትንሣኤ ወልዳ! ከመ ዕርገተ ወልዳ!” ማለትም፡ “ትንሣኤዋ፡ እንደልጅዋ ትንሣኤ ስለኾነ፡ እንደልጇ ትንሣኤ በዓል አድርገው፥ ዕርገቷም፡ እንደልጇ ዕርገት ነውና፡ እንደልጇ ዕርገት በዓል አድርገው ያክብሩት!” ሲሉ፡ የቀደሙት ወላጆቻቸው የደነገቡትን ሥርዓት ተከትለው፡ ኹለቱንም በዓላት፡ እንደልጇ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤና ዕርገት፡ በታላቅ ሓሄትና ይባቤ፡ በፋሲካ መልክና ይዘት ያከብራሉ።

የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዚህ በዓላቸው ዕለትና ወራት፡ የሚሰማቸው ደስታ፡ በቃላት ሊገለጽ የማይቻለው፡ በልጇ የትንሣኤ በዓል ጊዜ የሚሰማቸውን ይመስላል። ይህ የተመሰጠ ስሜታቸው ከሚገለጹባቸውና እግዚአብሔር፡ እንደቃል ኪዳን፡ በየልባቸው ላይ ከጻፉቸው፡ የማኅሌትና የመዝሙር በረከቶቻቸው መካከል፡ “ንግሥተ ሰማያት ወምድር፡ ማርያም ድንግል! ተፈጸመ ትንሣኤሃ፥ ተፈጸመ ትንሣኤሃ፥ ወዕርገታ ዘልዑል!” እያሉ የሚያቀርቡት ዝማሬ ይገኛል። የዚህም ትርጉም፡ “የሰማይና የምድር ንግሥት የኾነችው፡ የድንግል ማርያም ትንሣኤና ዕርገቷ፡ እንደልዑል አምላክ ልጇ ትንሣኤና ዕርገት፡ እውን ኾኖ፡ እነሆ ተፈጸመ!” የሚል ነው።

ደግሞም፡ እግዚአብሔር፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ ዐቅዶ ያዘጋጀው የቸርነት ሥራው፡ ለመጨረሻው ዘውድ የበቃ መኾኑ፡ በእርሷ፡ በቅድስት ድንግል ማርያም የተረጋገጠበት፡ የዚህ ዕውቀት ድንቅ ተአምሩ ዜና፡ በየጊዜያቱና በየቦታው፥ በየምክንያቱም የሚነገር ከመኾኑ ጋር፡ እኒሁ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዚያ በዓላቸው ላይ፡ “ተንሥአት እሙታን፡ ማርያም ድንግል! ከመ ትንሣኤ ወልዳ ዘልዑል!” ማለትም፡ “ድንግል ማርያም፡ ከሙታን ተለይታ ተነሣች! ይኸውም፡ ልዑል አምላክ ልጇ እንደተነሣው ትንሣኤ ነው!” የሚለውን የምሥራች ቃል፡ በሰላምታ መልክ ይለዋወጣሉ።

ይህ የደስታ መንፈስና የድግስ ዝግጅት፡ የልጇ፡ የበዓለ ትንሣኤውና ዕርገቱ ወራት፡ እስከበዓለ መንፈስ ቅዱስ፡ ለአምሳ ቀናት ተራዝሞ፡ እንደሚከበር ኹሉ፡ የእርሷም፡ የትንሣኤ በዓሏ፡ እንደፋሲካው ሥርዓት፡ እስከነሐሴ ፱ ቀን ድረስ ሳይቋረጥ እየተከበረ ይቀጥላል።

እንግዲህ፡ እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ የአዲሱ ዓመት መነሻችን ከኾነው፡ መስከረም ፩ ቀን ከሚውለው፡ ከታላቁ ርእሰ ዐውደ ዓመት በዓል በፊት፡ የዓመቱ የመጨረሻ ዓቢይ በዓላችን አድርገን፡ በየዓመቱ፡ በነሐሴ ፲፮ ቀን፡ በያለንበት በምና ከብረው፡ የበዓለ ትንሣኤሃ ለማርያም ሌሊት፡ የምንፈጽመው ሥርዓተ ቅዳሴ፡ የሐንሰ፡ በራእዩ ያየውን፡ ያን፡ የሰማዩን ሥርዓት፡ በምድርም ላይ እውን አድርገን ነው።

ያም፡ ሊቀ ካህናታችንና ንጉሠ ነገሥታችን፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ምድራዊትና ሰማያዊት መቅደሱ በኾነችው፡ በቅድስት ንግሥት እናቱ፡ በድንግል ማርያም መንበርነትና ታቦትነት ቀድሶ፡ ሐዋርያትን እንዳቆረበ፥ እንዲሁ፡ እኛም፡ የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው፡ ኢትዮጵያ፡ ዕለቲቱን በማዘከር፡ መንፈሳዊት በኾነችው፡ ምድራዊት መቅደሱ፡ ያንኑ ሰማያዊ ሥርዓት፡ መልሰን መፈጸማችን መኾኑን ማመን ይገባናል።